

MARIA NASIŁOWSKA

Proces transformacji JHP KABA na Deskryptory Biblioteki Narodowej – wprowadzenie

Przekształcenie JHP KABA na język DBN, którego celem jest między innymi analiza możliwości stworzenia jednego języka opracowania rzeczowego dokumentów bibliotecznych w Polsce¹, zaplanowano jako proces trzyetapowy. Pierwszy etap polega na mapowaniu słownictwa JHP KABA z deskryptorami BN, w etapie drugim zostaną opracowane schematy przekształceń haseł rozwiniętych JHP KABA na DBN, etap trzeci będzie polegał na automatycznej realizacji schematów przekształceń oraz sprawdzeniu prawidłowości przeprowadzonych operacji.

Aktualnie² realizowany jest etap pierwszy, który rozpoczęto po wstępnych przygotowaniach metodycznych w lipcu 2017 roku. Hasła wzorcowe JHP KABA, podzielone na typy rekordów, są mapowane z deskryptorami DBN. Etap ten wymaga niejednokrotnie szczegółowych decyzji metodycznych, które będą miały konsekwencje w drugim i trzecim etapie prac. Etap pierwszy jest bardzo

¹ Zob. M. Nasiłowska, *Czy w Polsce może powstać jednolity system opracowania (rzeczowego) zbiorów bibliotecznych?*, „Rocznik Biblioteki Narodowej” 2017, t. 48, s. 27–41 – https://rocznik.bn.org.pl/upload/pdf/37787_Rocznik%2048_27-41.pdf [22.01.2019].

² Jesień 2018.

czasochłonny i realizowany „ręcznie”. Wbrew podobieństwu typologicznemu JHP KABA i JHP BN (język DBN jest tworzony na drodze bezpośredniej transformacji JHP BN), z powodu licznych szczegółowych różnic metodycznych – na przykład w zakresie stopnia szczegółowości słownictwa, różnic w zasadach stosowania tych samych terminów będących hasłami wzorcowymi – nie ma możliwości przeprowadzenia tego etapu w sposób automatyczny. Mapowanie zostanie przeprowadzone tylko raz, ale na etap ten składa się także sprawdzenie mapowania ze względu na stały proces tworzenia deskryptorów DBN na potrzeby bieżącego opracowania zbiorów w BN.

Etap ostatni transformacji, w którym zostaną wykorzystane pliki zmapowanego słownictwa oraz opracowane w drugim etapie schematy przekształceń, pozwoli na zastąpienie haseł rozwiniętych JHP KABA deskryptorami DBN w rekordach bibliograficznych. Prace te zostaną przeprowadzone według planu zgodnego ze schematyczną kolejnością występowania poszczególnych elementów w hasle rozwiniętym. Jako pierwsze zostaną wprowadzane do rekordów bibliograficznych deskryptory zastępujące określniki formy oraz tematy formalne JHP KABA (opis mapowania tej części słownictwa w artykułach *Transformacja określników formy JHP KABA na Deskryptory Biblioteki Narodowej* oraz *Transformacja tematów formalnych JHP KABA na Deskryptory Biblioteki Narodowej*). Etap ten odpowiada wyżej opisanej reformie określników formy JHP BN, przeprowadzonej w latach 2010–2012. W następnej kolejności zostaną zastąpione elementy wyrażające chronologię i określenie lokalizacji przedmiotu. Ostatnim elementem uzupełniającym opis w DBN będą elementy odnoszące się do przedmiotu dokumentu oraz ujęcia. Po wprowadzeniu do rekordów bibliograficznych kompletu DBN zastępujących poszczególne elementy haseł rozwiniętych JHP KABA, hasła te zostaną usunięte. Dzięki takiej metodzie możliwa jest realizacja podstawowego założenia transformacji JHP KABA na DBN – nie może zostać utracony żaden element znaczeniowy wyrażony w hasłach JHP KABA.

W pracach nad przekształceniem JHP KABA na DBN biorą udział bibliotekarze z Biblioteki Jagiellońskiej, Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu oraz Biblioteki Uniwersyteckiej w Poznaniu. Nadzór nad pracami sprawuje Biblioteka Narodowa.